

**Učednictví:
Spočítejte si náklad**

KAY ARTHUROVÁ

TOM A JANE HARTOVI

Učednictví: Spočítejte si náklad

STUDIUM BIBLE VE
40 MINUTOVÝCH
LEKCÍCH
Studijní program na 6 týdnů



Nakladatelství KMS

Tento kurz pro malé skupinky je určen lidem, kteří mají zájem dozvědět se více o tom, co se píše v Bibli, ale mají na společná setkání jen omezený čas. Skvěle se hodí například pro ty, kdo se můžou setkávat během poledních přestávek v zaměstnání, pro skupinky mužů scházející se ráno před prací, domácí skupinky maminek nebo i pro malé skupinky v rámci biblických hodin. (Je ideální také pro skupinky, jejichž setkání bývají obvykle delší – například večerní nebo dopolední sobotní skupinky, které ale chtějí biblickému studiu věnovat jen část společného času, aby měly prostor i pro modlitby, sdílení nebo jiné aktivity.)

Příručka je koncipována tak, aby všichni účastníci prošli všechny části lekce *společně během setkání*.

Přesto ale budete potřebovat vedoucího, někoho, kdo diskusi povede. (Tento člověk *nemá* mít roli přednášejícího nebo vyučujícího. Pokud se ale tato příručka používá během hodin biblického studia nebo v jiném formálnějším prostředí, má si vedoucí či vyučující ponechat svobodu vést posluchače více direktivně a materiál doplnit i dalšími postřehy.)

Jestliže jste ve své skupince vedoucím *vy*, zde nabízíme několik tipů, které vám můžou usnadnit práci:

- Text si projděte a opatřete poznámkami ještě předtím, než povedete skupinku. Když se seznámíte s materiálem dopředu, budete mít lepší přehled a skupinka se vám povede snadněji. Mohlo by vám pomoci zvolit si při označování textů pro každý symbol jinou barvu, snadněji pak provedete instrukcemi ostatní studenty.
- Při vedení skupinky vždy začněte číst od začátku lekce a čtěte všechny texty nahlas v tom pořadí, v jakém se v lekci objevují, včetně rámečků Pod lupou, které se můžou objevit před instrukcemi i po nich nebo v průběhu samostatného studia či diskuse. Postupujte

Přeloženo z anglického originálu *Being a Disciple: Counting the Real Cost*
Copyright © 2001 by Precept Ministries International
All rights reserved.

Vydalo © Nakladatelství KMS, s. r. o.
Primátorská 41, 180 00 Praha 8
První vydání – 2019

Všechna práva vyhrazena. Žádná část této knihy nesmí být bez písemného svolení vydavatele reprodukována nebo šířena v žádné podobě elektronické ani mechanické, včetně fotokopii, nahrávek či zařízení do informačních sítí nebo vyhledávacích systémů.

Biblické citace, pokud není uvedeno jinak, jsou převzaty z Českého studijního překladu © Nakladatelství KMS, s. r. o., 2009.
Citace z Českého ekumenického překladu © Česká biblická společnost, 1985, jsou označeny zkratkou ČEP.

lekcí společně a mluvte o tom, čeho jste si všimli a co jste se dozvěděli. Když budete číst biblické pasáže, ved'te studenty k tomu, aby vždy řekli nahlas slovo, které se má zrovna označovat.

- Uvedené otázky k diskusi mají jednoduše pomoci daný materiál probrat. Jakmile lidé začnou diskutovat, zjistíte, že mnohdy přistupují k otázkám po svém. Pamatujte, že dané otázky mají skupinku tématem provést, a ne diskusi umlčet.
- Nezapomínejte, jak důležité je, aby lidé své poznatky a odpovědi vyjádřili nahlas. Právě to jim velmi pomůže pochopit dané téma na osobní rovině. Snažte se zajistit, aby měl každý dostatek příležitostí a prostoru se zapojit.
- Udržujte diskusi v chodu. Může to znamenat, že se u některých částí lekce zdržíte více než u jiných. Jestliže to bude potřeba, nebojte se rozložit lekci na více setkání. Nicméně pamatujte, že není dobré tempo příliš zpomalovat. Mnohem lepší je docílit v lidech pocitu, že chtějí vědět víc, než aby přestali na skupinku kvůli klesajícímu zájmu chodit.
- Pokud některé odpovědi nebudou zcela správné či přesné, měli byste skupinku jemně a v pozitivním duchu směřovat k tomu, aby se soustředila na biblické pravdy. Cílem je poznávat, co říká Bible, ne se pouštět do lidského filozofování. Písmo čtete pečlivě a prostě Boha, aby lidem zjevoval své odpovědi.

Učednictví: Spočítejte si náklad

Když Ježíš povolává muže a ženy, aby jej následovali, co od nich vlastně očekává? Jsou jeho požadavky rozumné? Jaký je rozdíl mezi těmi, kdo o sobě říkají, že jsou křesťané, a ostatními lidmi? Jak se pozná, zda je člověk opravdovým Ježíšovým učedníkem?

Odpovědi na otázky ohledně učednictví a následování Ježíše Krista budeme hledat v Bibli. Ke studiu použijeme *induktivní* způsob, což znamená, že vy sami budete pečlivě zkoumat Boží slovo, a tak objevovat, co se v něm píše a co to znamená. Potom se budete moct sami rozhodnout, jestli svůj život podřídíte jeho pravdě.

1. TÝDEN

Většina lidí někoho následuje. Třeba když potkají někoho, kdo je zaujme a upoutá nebo kdo sdílí stejné zájmy a hodnoty. Následně se snaží o takovém člověku dozvědět víc – jaké má cíle, o co usiluje, čeho už dosáhl. Potom s ním chtějí mluvit, diskutovat a učit se od něj. A pokud se jim líbí, co se dozvědí, nebo to odpovídá jejich vlastním touhám a přáním, budou takového člověka chtít napodobovat a spolu s ním usilovat o stejné cíle.

V podstatě jsme všichni následovníky těch, kteří tu byli před námi, nebo těch, kteří dosáhli toho, čeho chceme dosáhnout i my. Může se jednat o naše rodiče, vrstevníky, učitele nebo lidi, které považujeme za úspěšné v oblastech, které nás zajímají. Většina z nás někoho takového má, člověka, kterému se chceme podobat a být jako on, protože věříme v to, kým je a o co usiluje.


Učedník je následovník. Mojžíš měl učedníky, farizeové měli učedníky i Jan Křtitel měl učedníky.

Když Ježíš zahájil svou veřejnou službu, i on si vyhlédl učedníky, aby zde po jeho návratu k Otci byl někdo další, kdo by věrně pokračoval v práci pro Boží království – království, které je nám od té doby nablízku.

Pozorujte

Pro začátek si přečtěme příběh o tom, jak Ježíš povolal své učedníky.

Vedoucí: Přečtěte nahlas Matouše 4,17–22.

- Šipkou podtrhněte slova **pojďte** a **následovali**: 

Matouš 4,17–22

17 Od té chvíle začal Ježíš hlásat a říkat: „Čiňte pokání, neboť se přiblížilo království Nebes.“

18 Když se procházel podél Galilejského moře,

uviděl dva bratry, Šimona zvaného Petr a jeho bratra Ondřeje, jak do moře vrhají kruhovou síť; byli totiž rybáři.

¹⁹ Řekl jim: „Pojďte za mnou a učiním z vás rybáře lidí.“

²⁰ Oni hned opustili síť a následovali ho.

²¹ A když odtamtud poodešel, uviděl jiné dva bratry, Jakuba, syna Zebedeova, a jeho bratra Jana, jak v lodi se svým otcem Zebedeem spravují své síť. I povolal je.

²² Oni ihned opustili loď i svého otce a následovali ho.

Diskutujte

- Když je Ježíš vyzval, aby šli za ním, co jim slíbil?
- Co v tu chvíli zrovna dělali?
- Co měl podle vás Ježíš na mysli, když mluvil o „rybářích lidí“?

Vedoucí: Vyzvěte lidi na skupince, aby během patnácti či méně sekund zkusili popsát, co dělali v momentě, kdy je Ježíš poprvé oslovil, aby v něj uvěřili. Proč se rozhodli jej následovat?

Pozorujte

Jezero, na kterém měli učedníci rybařit, zahrnuje celý svět! Dalo by se říct, že předtím se jednalo o soukromé jezírko patřící Dáblu – to si alespoň Dábel myslel! Ježíš ale věděl, že v něm je mnoho ryb, které potřebují být chyceny pro Boží království.

Matouš 10,16–22

Vedoucí: V Matoušovi 10,16–22 si můžeme přečíst část pokynů, které Ježíš dal svým dvanácti učedníkům (které ustanovil za apoštoly) předtím, než je poslal ke ztraceným ovčím z izraelského lidu. Přečtěte text nahlas a skupince řekněte, ať si

- zakroužkují každý **(pokyn)**, který Ježíš učedníkům dal,
- podtrhnou všechno, co se učedníkům na cestě mělo stát.

Diskutujte

- Zdá se vám to, co Ježíš říká, lákavé a zajímavé?
- Co konkrétně se má učedníkům stát? Mluvte o tom, co jste si podtrhli.
- Jaké jsou Ježíšovy pokyny?

¹⁶ „Hle, já vás posílám jako ovce mezi vlky; buďte tedy obezřetní jako hadi a prostí jako holubice.

¹⁷ Mějte se na pozoru před lidmi, neboť vás budou vydávat soudům, budou vás bičovat ve svých synagogách,

¹⁸ dokonce před vladaře a krále vás budou vodit kvůli mně, jim i pohanům na svědectví.

¹⁹ A když vás vydají, nestarejte se, jak nebo co promluvit; neboť v tu hodinu vám bude dáno, co máte promluvit.

²⁰ Vždyť to nejste vy, kdo mluví, ale Duch vašeho Otce, jenž mluví ve vás.

21 Vydá na smrt bratr bratra a otec dítě, povstanou děti proti rodičům a usmrtí je.

22 A všichni vás budou nenávidět pro mé jméno. Kdo však vytrvá do konce, bude zachráněn.

- Je v textu nějaké ujištění či příslib pomoci?
- Řekl podle vás Ježíš upřímně a na rovinu, co to znamená jej následovat? Proč?
- Kdyby se tyto věci měly stát vám, chtěli byste i přesto Ježíše následovat?
- Uvědomujete si, že právě toto se i dnes děje mnohým křesťanům po celém světě? Dělo se to v každé době a začalo to u jeho dvanácti učedníků!

Matouš 10,24–31

24 „Učedník není nad učitele ani otrok nad svého pána.

25 Stačí, aby učedník byl jako jeho učitel a otrok jako jeho pán. Jestliže hospodáře nazvali Belzebulem, tím spíše jeho čeled!“

26 „Nebojte se jich tedy; neboť není nic zahaleného, co nebude zjeveno, a nic skrytého, co nebude poznáno.

27 Co vám pravím ve tmě, řekněte na světle; a co slyšíte šeptem do ucha, vyhlaste ze střeš.

Pozorujte

Vedoucí: Přečtěte Matouše 10,24–31.

- Označte každou zmínku o **učedníkovi** (včetně zájmen) stejným způsobem, jakým jste si označili „následování“ – podtržením šipkou.
- Každou zmínku o **strachu** (včetně sloves a synonym) označte několika krátkými čarami.

Diskutujte

- Co Ježíš říká o vztahu učedníka a učitele?
- Proč se učedníci nemají bát? A čeho se naopak obávat mají? (Vypište do příslušných polí níže.)

Čeho se nebát

Čeho se bát

²⁸ A nebojte se těch, kdo zabíjejí tělo, ale duši zabít nemohou. Raději se bojte toho, kdo může i duši i tělo zahubit v Gehenně.

²⁹ Neprodávají se dva vrabci za haléř? A ani jeden z nich nepadne na zem bez vůle vašeho Otce.

³⁰ I všechny vlasy na vaší hlavě jsou spočteny.

³¹ Nebojte se tedy; vy jste cennější než mnoho vrabců.“

- Co dává učedníkům důvod se nebát? O čem jsou ujišťováni?

Vedoucí: Když budete mluvit o poslední otázce, zaměřte se se skupinkou na 29. verš a obzvláště na výrok „bez vůle vašeho Otce“. To znamená „bez jeho vědomí, a tudíž bez jeho svolení“! Tuto myšlenku propojte s verši 30–31.

- Jaké dává Ježíš v tomto oddíle pokyny? Co mají jeho učedníci dělat?

Vedoucí: Přečtěte nahlas rámeček Pod lupou.

POD LUPOU

Belzebul je jiné označení pro Satana. Někteří Ježíše obviňovali, že přichází od Satana. Jestliže byl takto obviňován Ježíš, učedníci mohli očekávat, že budou z téhož obvinění i oni.

Matouš 10,32–40

³² Ke každému, kdo se ke mně přizná před lidmi, se i já přiznám před svým Otcem, který je v nebesích.

³³ Kdo mě však před lidmi zapře, toho i já zapřu před svým Otcem, který je v nebesích.“

³⁴ „Nemyslete si, že jsem přišel uvést na zem pokoj; nepřišel jsem uvést pokoj, ale meč.


³⁵ Neboť jsem přišel postavit člověka „proti jeho otci, dceru proti její matce a snachu proti její tchyni

³⁶ a nepřáteli člověka budou členové jeho domácností‘.

Pozorujte

Ježíš toho měl na srdci víc, co chtěl učedníkům říct. Pokračujeme tedy Matoušem 10,32–34.

Vedoucí: Přečtěte nahlas Matouše 10,32–40.

- Zakroužkujte slova **každý** a **kdo**.
- Označte křížem každou zmínku o **Ježíši** (včetně zájmen) takto: 

Diskutujte

- Toto je poslední část Ježíšových pokynů učedníkům před tím, než je vyslal na cestu. Když tento oddíl čtete, vnímáte nějakou změnu v tom, o čem Ježíš mluví? Neříká vám to jako závěr? O co ve verších 32–40 skutečně jde?
- V čem se liší „každý“ v 32. verši a „kdo“ v 33. verši? Co o nich Ježíš říká?

37 Kdo má rád otce nebo matku víc než mne, není mne hoden; a kdo má rád syna nebo dceru víc než mne, není mne hoden.

38 A kdo jde za mnou a nebere svůj kříž, není mne hoden.

39 Kdo nalezne svou duši, ztratí ji; a kdo ztratí svou duši kvůli mně, nalezne ji.

40 Kdo přijímá vás, přijímá mne; a kdo přijímá mne, přijímá toho, který mne poslal.

- Myslíte, že to jsou rozumné požadavky, nebo je Ježíš moc přísný? Záleží na tom, zda jsou rozumné, nebo ne?
- Co se Ježíš snaží učedníkům vysvětlit ve verších 34–37? Je to poprvé, co jste něco takového četli? Co nám to o vztahu učedníků k Ježíšovi říká?
- Co takováto oddanost Ježíšovi obnáší? Jaké je s takovým závazkem spojeno zaslíbení? (Přečtěte si pozorně verše 38–39.)
- Co se dozvídáme o vztahu mezi Ježíšem a jeho učedníky ze 40. verše? A o Ježíšově vztahu s Otcem?

Vedoucí: Přečte nahlas rámeček Pod lupou.

POD LUPOU

Řecké slovo pro *učedníka* je stejně jako to české odvozeno od slovesa „učit se“. Učedník se připojoval k jinému člověku, aby od něj skrze výuku nebo výcvik získal teoretické znalosti a praktické dovednosti. Toto slovo se používalo pro učně učící se řemeslu i žáky studující filozofii svého učitele.

Učednictví bylo v Ježíšově době v židovském náboženství módní. Učedníci obvykle odešli z domova a nastěhovali se ke svému učiteli, který jim poskytoval stravu a ubytování. Učedníci se stali jeho služebníky a plně podléhali jeho autoritě. Jejich cílem bylo naučit se všemu, co jejich učitel znal a uměl, a přiblížit se mu povahou i vlastnostmi. Později pak měli tyto znalosti a dovednosti věrně předávat zase dalším.

SHRNUTÍ

Řekněte upřímně, jak na vás působí verše, které jsme tento týden četli?

Nakolik jsou podle vás aktuální i v dnešní době?

Platila podle vás tato slova jen pro Ježíšových dvanáct učedníků, nebo je možné, že platí i pro nás?

Jsou to náročné požadavky, že? Přemýšleli jste někdy o tom, jestli je *každý* křesťan povolán k tomu, být učedníkem? A pokud ano, zvažovali jste i to, jak znalost a pochopení Ježíšových požadavků ovlivní způsob, jakým budeme Ježíše zvěstovat ostatním? Co si o tom všem myslíte?

Promluvte si o tom s Bohem a zeptejte se ho, co si myslí on.

2. TÝDEN

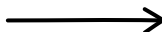
Dvanáct učedníků, to byl jenom začátek. Ježíš chtěl, aby ho následovali i další lidé a stali se jeho učedníky.

Když Ježíš povolává muže a ženy, aby šli za ním, co od nich očekává? Jsou to rozumná očekávání?

Tento týden budeme studovat další biblické oddíly, ve kterých se mluví o tom, co to znamená být učedníkem Ježíše Krista a jaká je cena jeho následování.

Pozorujte

Vedoucí: *Přečtěte nahlas Marka 8,34–38, text najdete přetištěný v postranním sloupci na stranách 14 a 15. Vyzvěte skupinku, ať při čtení vysloví nahlas slova, která si potom budete podtrhávat.*

- V tomto oddíle promlouvá Ježíš, takže označte křížem všechna zájmena a synonyma, která na něj odkazují (např. *mne, můj*).
- Šipkou podtrhněte slovo **učedníci**: 
- Označte velkým **K** slovo **kdo** (včetně synonym, která odkazují ke stejné osobě nebo skupině lidí).

Diskutujte

- Ke komu Ježíš v těchto verších mluví?